

SOLI DEO GLORIA

EVANGÉLIUMI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

„Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz én bennem, ha meghal is, él.” Jn 11, 25

ÁLDOTT HÚSVÉTI ÜNNEPET KÍVÁNUNK!

*„Isten! kit a bölcs lángesze fel nem ér, / Csak titkon érző lelke obajtvá sejt:
Léted világít, mint az égő / Nap, de szemünk bele nem tekinthet.”*

Berzsenyi Dániel így fogalmazta meg Fohász című versében a hit csodáját, ajándékát és egyben a korlátait is. Ez az evangéliumi folyóirat a közösségi életünk színterén igyekszik megjeleníteni ezt a csodát, ezt az ajándékot, és természetesen a gyarló ember szép törekvéseit. Az ebben való osztozásra hívjuk a kedves olvasókat és a szerzőket egyaránt.

KÜLÖNLEGES HÚSVÉTI HAGYOMÁNYOK A VILÁGBAN

A húsvét keresztyén kultúránk legnagyobb ünnepe: Krisztus urunk feltámadásának örömhíre áll a középpontjában. A különböző népek és kultúrák azonban sajátos szokásokkal, jelképekkel és népi hagyományokkal gazdagították ezt az ünnepet. Ezek a hagyományok sokszor meglepőek vagy különlegesek, mégis mind ugyanarra az örömhírré mutatnak: az élet győzelmére a halál felett. Az érdekesség kedvéért álljon itt néhány meghökkenítő példa a világ különböző szegleteiből.

Az „óriás omlett” Franciaországban

A dél-franciaországi Haux városában húsvéthétfőn különös hagyományt ápolnak. A legenda szerint egyszer napóleoni katonák jártak a vidéken, és annyira

ízlett nekik a helyi omlett, hogy parancsba adták: másnap készítsenek egy hatalmasat az egész hadseregnek. Azóta a város lakói minden húsvétkor több ezer tojásból készítene egy óriási omlettet a főtéren.

A tojás a keresztyén szimbolikában az új élet jelképe, ezért nem véletlen, hogy a húsvéti ünnepkör egyik legfontosabb motívuma. A francia hagyomány ezt a jelképet közösségi ünneppé formálja.

Sárkányeregetés nagypénteken Bermudán

A bermudai szigeteken nagypénteken színes sárkányok lepik el az eget. A helyiek szerint a hagyomány egy tanítótól ered, aki a gyerekeknek szerette volna szemléltetni Krisztus mennybenmenetelét. Ezért sárkányt készített, és felengedte az égbe.

Azóta a sárkányeregetés a nagypénteki ünnep része lett. A magasba emelkedő sárkányok a feltámadás és a menny felé vezető út jelképei.

Hajnali istentisztelet a tengerparton

A világ sok protestáns közösségében – különösen az Egyesült Államokban és Ausztráliában – húsvétvasárnap hajnalán a templom falain kívül gyűlnek össze a hívek. Tengerpartokon, dombtetőkön vagy parkokban tartanak úgynevezett „sunrise service”-t, azaz napfelkelte istentiszteletet.

A felkelő nap Krisztus feltámadásának jelképe. A hívők együtt énekelnek, imádkoznak, és a természetben ünneplik a feltámadás örömet. Ez a szokás különösen jól fejezi ki a húsvét üzenetét: a sötétség után mindig eljön a világosság.

A kép forrása: origo.hu

A világ legnagyobb omlettje készül húsvétra Franciaországban

A kép forrása: szekesfehervar.hu

Vizes húsvét Közép-Európában

Magyarországon, Szlovákiában és Lengyelország egyes részein húsvéthétfőn a locsolkodás hagyománya él. A fiúk vízzel vagy illatos kölnivel locsolják meg a lányokat.

A szokás eredete a megtisztulás és az újjászületés gondolatához kapcsolódik. A víz a Biblia egyik legerősebb jelképe: a keresztség, az új élet és a lelki megtisztulás szimbóluma.

Tűz és fény a húsvéti éjszakában

Európa több országában –

például Németországban vagy Ausztriában – húsvét vigíliáján hatalmas tüzeket gyújtanak. Ezeket húsvéti tüzeknek nevezik.

A tűz a feltámadás fényét jelképezi, amely legyőzi a sötétséget. A keresztyén hagyományban Krisztust gyakran nevezik „a világ világosságának”, ezért a fény és a tűz természetes módon kapcsolódik a húsvéti ünnephez.

Az örömhír minden kultúrában megszólal

Bár a húsvéti hagyományok

országoként különböznek, a lényeg mindenhol ugyanaz marad. A tojás, a fény, a víz vagy éppen a felkelő nap mind ugyanarra az üzenetre mutatnak: Krisztus feltámadt.

A különböző népek saját nyelvükön és hagyományaikon keresztül fejezik ki azt az örömet, amely kétezer éve formálja a keresztyén hitet. És talán éppen ez a húsvét egyik legszebb üzenete: a feltámadás öröme minden kultúrában megtalálja a maga kifejezési formáját.

Dr. Szilvay Balázs

A képek forrása: linguaparadiso.hu

A képek forrása: korkep.sk

Reviczky Gyula: Feltámadás

Fakadnak már a virágok,
Kiderül az ég,
És a föld most készül ülni
Drága ünnepét.
Szíveinkben, mint a földön,
Ma öröm legyen,
Feltámadt az istenember
Győzedelmesen!

Akik tanait gyűlölték,
Meg nem ölheték.
Nem rejtgette sír magába
Égi szellemét.
Mert égből eredt s nem is volt
Születése sem...

Feltámadt az istenember
Győzedelmesen!

Kettős ünneplés azóta
Minden kikelet!
A mennyországé s a földé...
Ünnepeljete!
Adjatok hálát, hogy ismét
Új világ terem,
S feltámadt az istenember
Győzedelmesen!

Aki tudja, mint töré fel
Sírját a dicső;
Aki látja, hogy a földön

Minden újra nő;
Gondoljon feltámadásra,
Mely örök leszen...
Feltámadt az istenember
Győzedelmesen!

Adjatok hálát s virágot,
Tömjént hozzatok.
Hallelujah! hallelujah!
Zengje ajkatok.
Mert feltámadtok ti is még
Valamennyien,
Mint az istenember egykor:
Győzedelmesen.

Füle Lajos: Feltámadott!

Húsvéti reggel
tavaszi kedvvel
zeng a berekben:
Feltámadott!

Egei kéklík,
szelei végig –
zúgják az erdőn:
Feltámadott!

Dongói dongják,
méhei zsongják,
kórusban mondják:
Feltámadott!

Lepkái írják,
bímbói nyílják,
fűből virítják:
Feltámadott!

Égi madárkák
dalolva szántják
az új barázdát:
Feltámadott!

Tavasza van íme,
hatalmas ige
zuhog a szívre;
Feltámadott!

ÉLET A HALÁLBAN, REMÉNY A PUSZTÁBAN!

Feszültség. Háború. Pártoskodás. Széthúzás. Szorongás. – Talán nem kell sokat keresgél-
ni, hogy ezekből valamit fülön
csípjünk a lelkünkben. A vilá-
gunk tele van kételyekkel, kér-
désekkel és valljuk be, tele van
bizonytalansággal és a remény-
ség keresésével. Jézus Krisztus
keresztthalála és harmadnapra
való feltámadása, vagyis a hús-
vét nagy ünnepe valójában a
legmélyebb válasz minderre.

Annak a csodálatos győzelem-
nek a meghirdetése, hogy Isten
minden mélységes elesettsé-
günkre, nyomorúságunkra,
szenvadásünkre, arcátlan és
szívtelen bűneinkre, útkeresé-
sünkre és reménységünkre ak-
képpen válaszol, hogy önmagát
odaadja, hogy bennünket ki-
mentsen, megmentsen és élet-
tel ajándékozzon. Ennek a
győztes Úrnak dicséretéről szól
a következő igénk:

„Ő a feje a testnek, az egyház-
nak; ő a kezdet, az elsőszülött a
halottak közül, hogy minden te-
kintetben ő legyen az első. Mert
tetszett az egész Teljességnek,
hogy benne lakjék, és hogy általa
békéltessen meg önmagával min-
dent a földön és a mennyben úgy,
hogy békességet szerzett a kereszt-
fán kiontott vére által.” (Kolos-
sébeliekhez írt levél 1,18-20)

Rengeteg gyönyörű részlet
van ebben a néhány versben,

de most álljon előttünk csupán egy részlete, különösen az eleje. Jézus a fő, a kezdet, az elsősülött a halottak közül, ő az első. Erős halmozást látunk, amiben Krisztus elsődlegességéről olvasunk legfőképpen, de van egy természetes visszhangja is, amit kiváltanak ezek a gondolatok, mégpedig, hogyha Ő a feje a testnek, akkor kell lennie a testnek többi részének is, ha ő a kezdet, akkor kell lennie folytatásnak is, ha Ő az elsősülött a halottak közül, akkor kell lennie másnak is, aki a halálból feltámad, ha ő az első, akkor kell lennie következőnek is. Mit jelent ez és milyen üzenettel bír az ünnepünkben?

1. Krisztus győzelme kezdete az Életnek

Mikor nem tudunk, vagy nem merünk abból a hitből és reménységéből táplálkozni, erőt meríteni, hogy Krisztus halálból való feltámadása olyan győzelem, ami nem csak földünk, hanem a mennyei világ és az örökkévalóság legfontosabb eseménye, akkor az egyetlen Életforrásunkra mondunk nemet. Mert keresztyénként hisszük, hogy minden reménység, minden megújulás, minden helyreállítás, minden, ami szembe megy a bűnnek, szenvedésnek és halálnak torzító és pusztító munkájával, az egyedül Jézus Krisztus kereszten való győzelméből és a sír áttöréséből, vagyis a feltámadásból származik. Ez az Élet kiindulópontja! Nem csak új időszámítás kezdődött el Benne,

hanem az öröklét, a békeesség, a megtisztulás, a jövőnk záloga Benne és Általa lehet a miénk. Ez az örömhírünk, a legfontosabb üzenetünk, hogy Ő megbékéltetett minket Istennel, győzött, elkezdte a helyreállításunkat. Meghirdette az életet a halálban, a reménységet a pusztában.

2. Az Övéinek küldetése a kezdet folytatása

De nem ér véget itt a történet. Miért van még világ és benne annyi szörnyűség, ha Isten tényleg ilyen nagy győzelmet aratott? Azért, mert a mi Urunknak az az akarata, hogy bár mindent Ő kezdett el, Ő az első, a forrás, de ennek legyen folytatása bennünk. Ennek a csodálatos győzelemnek a meghirdetését, átformáló erejét azokra bízta, akik hisznek Őbenne és maguk is átérték az örömhírnek és az újjászületésnek ajándékát. Jézus feltámad a halálból, majd azt mondja a tanítványoknak, hogy adom a Lelkemet, megígérem, hogy veletek vagyok minden napon, de induljatok és töltsétek meg a világot az én győzelmemmel, a feltámadás örömeinek hírével, azzal az üzenettel, hogy nem a pusztulás, az emberi gonoszság, a háborúk okozta sebek, a kiüresedett szívek üres dobbanásai, a reménytelen keresés útvesztőinek elveszett magányosságáé az utolsó szó, hanem az Élet Istenének győzelméé! Ti vagytok a tanúim, ti vagytok azok, akiken keresztül el akarom mondani mindenkinek nem csak szóval,

hanem az életetek és szívetek újjászületése által, hiteles példátokkal, hogy én Élek, vagyok, veletek vagyok és szeretlek benneteket!

Ha Krisztusban hiszel, ha hiszed, amit az igénk mond, hogy ő valóban megbékéltetett minket önmagával kereszthalála által, feltámadásával pedig örök életet ajándékozott nekünk, vagyis legyőzte a legnagyobb ellenségünket a bűnt és a halált, akkor téged is indít, hogy az Ő Lelke által te legyél az élet üzenetének hordozója a halál világában, hogy te legyél a környezeted reménységének hírvivője a pusztaságban! Ő elkezdte, megnyitotta a sort, de arra hív, hogy te legyél az, aki Őt ebben követed. Legyél az Ő testének tagja, legyél te az, aki azt teszed, amit ő elkezdett, legyél te, aki lelkileg újjászületve a halálból vele együtt megmutatod a halálban lévőeknek az Élet ösvényét!

Idén húsvétkor gondolkodj el azon, hogy valóság-e számodra Krisztus győzelme, az új életed kezdete-e? És azon is, hogyha igen, akkor hogyan lehetnél ennek a kezdetnek folytatása a környezetedben?

Áldásként izlelgessük a következő igét: *„Zúgolódás és vonakodás nélkül tegyetek mindent, hogy feddhetetlenek és romlatlanok legyetek, Isten hibátlan gyermekei az elfordult és elfajult nemzedékben, akik között ragyogtok, mint csillagok a világban, ha az élet igéjére figyeltek.”* (Filippibelihez írt levél 2,14-16a)

Korsós Tamás

KÍVÁNJUK A SAJTÓ SZABADSÁGÁT, A CENZÚRA ELTÖRLÉSÉT!

– hangzott a márciusi ifjak követelése a 12 pont tetején. Több mint másfél évszázaddal az 1848–49-es forradalom és szabadságharc után már nem annyira a sajtó szabadságáért aggódunk, sokkal inkább azért, hogyan óvjuk meg gyermekeinket és saját magunkat a közösségi médiából áradó indulatoktól, nyomdafestéket alig tűrő megjegyzésektől és általában azoktól a tartalmaktól, amelyek testet és szellemet egyaránt képesek megbetegíteni. A rendszerváltozás éveiben komoly tényezőnek számító Magyar Újságírók Közössége (röviden: MÚK) már 34 évvel ezelőtt fontosabbnak tartotta a tisztességes sajtó működését, annak féktelen szabadságával szemben. Másfél éve úgy hozta a sors, hogy elnöke lettem ennek a tisztes szervezetnek, amely minden év márciusában átadja a forradalom költőjéről elnevezett sajtószabadság-díjat egy, a média világában arra érdemes személynek. Az idei ünnepségen aktuálisan egy kárpátaljai szerkesztőtársunk vehette át az elismerést, akinek szülőföldjén a magyar sajtó sajtószabadsága ma pont annyira óhajtott vágy, mint a Habsburg elnyomás alatt szenvedő XIX. századi magyarság idején. Alábbiakban az ünnepségen elmondott köszöntőmet ajánlom figyelmükbe. (Dr. Szilvay Balázs, a MÚK elnöke)

A márciusi ifjak pontosan tudták: ha a gondolatokat el lehet hallgattatni, akkor előbb-utóbb az embereket is el lehet hallgattatni. Ezért volt forradalmi tett a Landerer nyomdában kinyomtatni a Nemzeti dalt és a tizenkét pontot – cenzúra nélkül, szabadon.

Ma természetesen más korban élünk. Nem nyomdákat foglalunk el, és nem cenzúrapecsétekkel kell megküzdenünk. A szó szabad mindenkinek. A kérdés azonban lényegében ugyanaz maradt: mi történik a nyilvánossággal, mi történik az igazsággal, és mi történik a közbeszéddel?

Ha körülnézünk a mai magyar közéletben, különösen a most zajló választási kampány időszakában, akkor azt látjuk, hogy a közbeszéd sokszor eldurvult, személyeskedővé vált, és gyakran inkább az indulatok, mint az érvek vezérlik. A politikai verseny természetesen mindig kemény volt, de a hangnem, amelyben sokszor megszólalnak egymással szemben a szereplők, inkább rombolja, mint erősíti a közéletet.

És ebben a helyzetben különösen nagy felelőssége van a sajtónak.

Az újságíró ugyanis nem pusztán közvetítő. Nem egyszerűen mikrofon vagy kamera. Az újságíró, a szerkesztő döntéseket hoz: mit emel ki, mit hagy ki, hogyan ad keretet egy történetnek, milyen hangulatot közvetít az olvasó vagy a néző felé. A mai médiavilágban néha egyetlen cím, egy kiragadott mondat vagy egy félreérthető hangsúly is képes tovább élezni a feszültséget.

Ezért a mi felelőségünk ma talán nagyobb,

Kedves Kollégák, Kedves Vendégeink!
Március 15-e minden évben emlékeztet bennünket arra, hogy a szabadság soha nem magától értetődő dolog. Az 1848-as forradalom hősei 178 évvel ezelőtt nem csupán egy politikai rendszert akartak megváltoztatni, hanem egy szabadabb, igazságosabb Magyarországot álmodtak meg. A tizenkét pont élén ott állt a követelés: legyen sajtószabadság! Nem véletlenül. A szabad szó, a nyilvánosság ereje mindig is az egyik legfontosabb alapja volt egy nemzet szabadságának.

mint valaha. Nem az a feladatunk, hogy felerősítsük a zajt, hanem hogy segítsünk eligazodni benne. Nem az a feladatunk, hogy indulatok hordozói legyünk, hanem hogy a tényeké.

Ebben a helyzetben különös súlya van annak a gondolatnak, amelyet Benedek István, a Magyar Újságírók Közösségének egykori elnöke mondott 1992-ben: „Magyarországon nem sajtószabadságra van szükség, hanem sajtótisztességre.”

Ez a mondat több mint harminc év után talán még időszerűbb, mint amikor elhangzott. Mert a sajtószabadság önmagában még nem garancia semmire. A szabadság csak lehetőség – de a tisztesség, az döntés.

Döntés arról, hogy az újságíró nem szolgálja a politikai érdekeknek, és nem szolgálja az indulatnak sem. Nem a botrányt keresi mindenáron, hanem a valóságot. Nem a megosztottságot mélyíti, hanem a tisztánlátást segíti.

A mi közösségünknek éppen ez a küldetése. Nem csupán az, hogy legyen sajtó, hanem hogy legyen tisztességes sajtó. Olyan újságírás, amelynek van gerince, amely vállalja a kérdéseket, amely nem fél a vitától, de nem mond le az igazságról sem.

Talán nem véletlen, hogy ezzel a világnézettel a hátunk mögött nem emelt egyetlen politikai oldal sem szoroson maga mellé. Nem lettünk anyagilag felkarolt szervezet, és talán mondhatom, személyesen egyikünk karrierjét sem segítette meg a politika csak azért, mert tisztességes újságírók próbáltunk maradni. De jól van ez így! Mert mi, akik ebben a teremben ülünk, tudjuk, hogy ahogyan élni is csak tisztességesen érdemes, a nyilvánosság erejét is, csak tisztességesen szabad használni.

Nekünk, újságíróknak ma az a feladatunk, hogy ezt az erőt méltó módon használjuk. Hogy a szabadság ne ürügy legyen, hanem felelősség. Hogy a nyilvánosság ne fegyver legyen egymás ellen, hanem tér az igazság keresésére.

Március 15-e erre emlékeztet bennünket minden évben. Arra, hogy a szabadságot kivívták, de a tisztességet minden nemzedéknek újra és újra meg kell teremtenie.

Kívánom, hogy a Magyar Újságírók Közössége a jövőben is ehhez a hagyományhoz legyen hű: a szabadság eszméjéhez és a tisztesség követelményéhez.

Isten éltesse Magyarországot, és tisztelet a márciusi hősöknek!

AZ ISTENI TERV – AVAGY MIÉRT ÉLÜNK HÁZASSÁGBAN?

Korsós Fanni hitoktató március 13-án, a református templomban rendezett „Randiesten” tartott előadása

A házasság. Míg a tündérmesék a „boldogan éltek, amíg meg nem haltak” üzenetét közvetítik róla, addig a való világban sokszor csak a kemény, küzdelmes és fájdalmas oldalával találkozunk. Nap mint nap százával mennek tönkre vagy futnak zátonyra házasságok. Éppen ezért fontos feltenni a kérdést, hogy miért is élünk házasságban, hiszen, ha stabil alapra építkezünk, akkor könnyebb megállni a viharos időkben is.

Tehát miért is élünk házasságban? Ha a világtól, a médiától, az AI-tól vagy csak a barátinktól kérdezzük, három gyakori válaszsal fogunk találkozni.

Az első, talán ritkán kimondott, de annál sűrűbben alkalmazott indok, a praktikum. Az, hogy házasságban élni egyszerűbb, mint egyedül. Az ilyen kapcsolatok arra épülnek, hogy könnyebbé váljon az életünk. Ám éppen ezért sokszor túlságosan is a materiális valóságra fókuszál. A házasság leegyszerűsödik egy feladatlistára, ahol csak annyit kérdezzünk egymástól: „Megcsináltad? Elvitted? Bevásároltál? Készen van?”. Egy olyan házasságban, ahol az a legfontosabb, hogy egyszerű le-

gyen az élet, könnyen előfordulhat, hogy csupán egymás mellett fogunk élni, és nem egymással.

A második válasz, amivel találkozhatunk, a boldogság. Azért élünk házasságban, hogy boldogok legyünk, kiteljesedjünk, örömmel leljük a másikban. Ezek a házasságok arra alapulnak, hogy elérjük a vágyainkat, hogy kellemes érzések járjanak át bennünket. Csakhogy az ilyen házasságok túlságosan is az egyén érdekeire fókuszálnak. Könnyű addig mind a kettőnek boldognak lenni, amíg ugyanazt akarjuk, ám mi van

akkor, amikor másra vágyunk? Mi van akkor, amikor az én boldogságom a másiknak fájdalmat, szomorúságot okozna? Ha a házasságunk csupán az örömkön alapul, előbb-utóbb harcba kerülünk a párunkkal, ahol mind a ketten a saját boldogságunkért vívunk komoly csatákat.

A harmadik válasz azon a nézeten alapul, hogy minden embernek van egy lelki társa. Azért kötünk házasságot, mert rátaláltunk a nagy Őre, aki kiegészít minket, aki elfogad úgy, ahogy vagyunk, akivel tökéletesen összeillünk. Egyesek listát

írnak, aminek meg kell felelnie a jövőbelijüknek, mások várják azt az érzést, amikor úgy minden a helyére kerül. Csakhogy itt is akad egy probléma, mégpedig az, hogy minden ember változik. Házasságot kötünk valakivel, aztán eltelik öt, tíz, vagy húsz év és rádöbbenünk, hogy mennyire megváltozott az, akit valaha szeretünk. Gondoljunk csak bele, milyen gyorsan változik a saját ízlésünk is, például a kedvenc virágunk vagy ételünk! Ez pedig csak egy apró szelete a személyiségünknek. Keressük a tökéletes lelki társat, aki kiegészít bennün-

ket, amikor pedig végül megváltozik, elbizonytalanodunk, hogy jól választottunk-e?

Láthatjuk tehát, hogy ezek az alapok nem elég stabilak a házasságunk számára, és olyan sokszor csak hibakereséshez, bizonytalansághoz, eltávolodáshoz, vitákhoz, tabukhoz, fájdalomkhoz és váláshoz vezetnek. Ha tehát igazi választ keresünk a fenti kérdéseinkre, akkor fontos azt megvizsgálni, mit mond erről a Biblia.

Először is azt olvashatjuk, a 1 Mózes 2, 18-ban, hogy Isten látja, mennyire szükségünk van egy társra és ad is egy hozzánk illőt. Az első dolog, amire Isten azt mondja, hogy nem jó, az az, hogy „nem jó az embernek egyedül lenni”. A világ Teremtője tökéletesen tudja, hogy milyen társra van szükségünk! Miért élünk tehát házasságban? Azért, mert Isten ajándékozott nekünk egy párt. Nem mi találtuk meg, nem nekünk kellett kutatni utána, hanem Isten adta. A házastársadat Isten adta neked ajándékkul! Sőt, téged is Isten adott ajándékkul a társadnak. Egy értékes, hozzánk illő ajándékra pedig vigyáznunk kell! Nem dobjuk ki, ha kicsit megkopott, elromlott vagy bepiszkolódott, hanem meg akarjuk javítani, tisztítani. Ha Isten adott minket egymásnak, akkor ragaszkodjunk is egymáshoz! Tartsunk ki az ajándékunk mellett!

Másodszor is azért élünk házasságban, mert együtt könnyebb boldogulni, ahogy a Prédikátor 4, 9 mondja. Sőt, folytatva a szakaszt, a házassá-

gokat egy összefont kötéelhez hasonlítja. Vagy ahogy Ádám mondta, amikor meglátta Évát: „lesznek ketten egy testté”. A Biblia arról beszél, hogy a házasságban annyira egy csapat vagyunk, hogy már nem úgy gondolkodunk, hogy „én + te”, hanem úgy, hogy „mi”. Ami a másíknak rossz, az nekem is rossz, ami a másíknak öröm, az nekem is öröm. Ez természetesen áldozatvállalással jár. Ez azt jelenti, hogy időnként le kell mondanom a saját vágyaimról, hogy a páromnak jó lehessen. De ha ő is megteszi ezt értem, akkor mégsem szegényebb, hanem gazdagabb leszek a lemondásom által. Ehhez pedig szükség van arra, amit a fenti igeszakasz úgy mond „hármason fonál”. Azaz nem csak ketten, a párommal alkotjuk ezt a csapatot, hanem Isten is fontos, szerves, belefert része a házasságunknak. Akkor pedig nem fog elszakadni ez a kötéel.

A harmadik tartópillére a házasságunknak valami olyan, amivel kevésbé szoktunk foglalkozni, a társadalmi haszon. A mai ember úgy gondolkodik, a házasság magánügy, senki másnak semmi köze hozzá. Isten viszont már az első emberpárnak is feladatot szánt, olyat, ami az egész világra hatással van, ahogy olvashatjuk ezt a 1 Mózes 1, 27-28-ban. Isten, aki az egész világ sorsát a kezében tartja, szeretné a házaspárokat is bevonni az Ő munkájába. Azért élünk házasságban, mert Isten küldetését adott nekünk, legyen az akár egy közös szolgálati terület, a jövő nemzedék nevelése vagy a bib-

liai értékek közvetítése, de akár mi is, együtt kell megvalósítanunk, a házasság szövetségében.

Láthatjuk tehát, hogy a Biblia mennyivel gazdagabb alapot nyújt a házasságnak. Úgy beszél a házasságról, mint egy Istentől kapott ajándék, amiben egymásért áldozatot vállalva haladunk valamilyen isteni küldetés felé. Önmagában már ezek is olyan támpontok, amelyek segítik tartóssá tenni a kapcsolatunkat. Ám az Ige még ennél is tovább megy és valami olyanról beszél, ami több, különlegesebb, igazi titok, csoda.

Mert végsősoron azért élünk házasságban, mert Isten szeret bennünket. Az Efezusi levélben azt írja Pál apostol a házasságról: „Nagy titok ez, én pedig ezt a Krisztusról és az egyházzól mondom.” A házasság nem más, mint egy jel, egy minta, egy példa arra, hogy mennyire szereti Jézus az övéit. Ezért van az, hogy nem azt mondja Pál, hogy Jézus olyan, mint egy szeretetteljes férj, hanem azt, hogy egy jó férj olyan lehet, mint Jézus. Isten azért találta ki az egész házasságot, hogy ez által még jobban megismerhessük az Ő végtelen nagy szeretetét. Hogy a házastársunkon keresztül megtapasztalhassuk mindazt, amit Jézus tett értünk: az áldozatvállalást, a megbocsátást, a kegyelmet, a gondoskodást, az útmutatást, a törődést, a hűséget, a szeretetet. Ha pedig Jézus a házasságunk alapja, akkor örökkévaló, mozdíthatatlan, változatlan alapja lesz, ahol a kapcsolatunk napról-napra mélyebbé, igazibbá, gazdagabbá válhat.

MI A KÖZÖS

az evangéliumi, a cserkészies, a demokrata és a hazafias életvitelben?

Van egy nagyon kézzelfogható, meglehetősen negatív közös pont, nevezetesen – legalábbis az én szubjektív tapasztalatom és megítélésem szerint – hogy a fentiek követői az emberiség kisebbségét alkotják, természetesen hazánkban is. *Pozitíve – és természetesen megint szubjektíve – ennek az az oka, hogy mindegyikhez nagy akarat, nagy fegyelem, nagy tudatosság, nagy hűség, nagy alázat, ha úgy tetszik, emelkedett emberi minőség kell.*

Természetesen úgy gondolom, hogy ezek az attribútumok egyrészt mindenkiben megvannak, csak nem mindenki törekszik ezek csatasorba állítására. Másrészt pedig akiben nincsenek meg, azokat nem érheti kritika, sokkal inkább mentségükre szolgál az az igazság, hogy lehetetlent senkitől nem helyénvaló elvárni.

A részletek előtt még egy fontos formai, közös pont említhető, hogy mindegyiknek vannak ünnepi pillanatai és hétköznapi folyamatai, továbbá, hogy mindegyik esetében könnyebb az ünnepi formalításokat megélni, mint a hétköznapi tartalmat. Az alábbiakban néhány példát olvashatunk.

Kezdjük az Evangéliummal, a Jó Hírrrel, amit sokféleképpen lehet összefoglalni, például úgy, hogy: amit az ember elrontott, azt az Isten helyrehozza. Még konkrétan: az ember belelavírozta magát a bűnbe és halálba, az Isten pedig milderre bűnbocsánat és az örökélet felajánlásával válaszol. Ugye, milyen nehéz ezt akár csak kétel-

kedés nélkül elolvasni, nemhogy a szívünkre venni?! Ez utóbbi úgy történhet, hogy a hit, remény, szeretet emberei leszünk. Emberfeletti ez a feladat. Hogy ez mégis bekövetkezzen, ahhoz be kell ismerni nyomorult, reménytelen állapotunkat, sokszor szeretettelen indulatunkat és súlyos kételyeinket, kétségeinket. És ha erre akarattal, tudatossággal képesek vagyunk, akkor bizonyára megérint a Szentlélek és az emberfeletti csodát véghez viszi rajtunk. Így nem csak humánusak leszünk, hanem evangéliumiak. Azzal a csodás érzéssel és gondolattal élünk, hogy az Isten elfogad bennünket elfogadhatatlanságunk ellenére. És csak úgy leszünk képesek az evangéliumi erkölcsre, ami abban az emberi lehetetlenségben és isteni valóságban áll, hogy – legalábbis szándék szintjén – elfogadjuk egymást elfogadhatatlanságunk ellenére: odatartjuk a másik orcánkat; örökbé adunk, amikor kölcsön kérnek; kenyeret dobunk vissza a kődobálóknak stb. Nagy és nehéz lecke. Emberileg ezt elérni lehetetlen, de Isten előtt nincs lehetetlen.

Ehhez képest egyrészt sokkal könnyebb kizárólag az idő, a tér és az anyag keretei között élni, másrészt Istent jó esetben nem káromolni, de igazából ignorálni. Ezt még úgy is meg tudjuk tenni, hogy az evangélium ünnepein esetleg még a templomokat is meglátogatjuk. Csodálkozunk, hogy ezt az evangéliumi emelkedettséget nagyon kevesen ütik meg és ők is csak botladozva tudják ezt tenni?!

Folytatjuk a cserkészies élettel. Kisebbségi településeken szinte lehetetlen cserkészcsapatot alapítani, ha elsősorban gyerekekről van szó. Legalább 1000 fősnek kell lenni az adott iskolának, hogy egy cserkészcsapatnyi gyermek (12 fő) kijöjjön belőle. Ez is legtöbbször úgy szokott sikerülni, hogy a fiatal szülők egyike-másika is csatlakozik, és akkor létrejön az a létszám (minimum 30 fő), ami csapatként tud funkcionálni, aki egy tábor meg tud szervezni, vagy a hétköznapi életben egyáltalán szabad szemmel látható tud lenni. Szóval bőven teljesül a kisebbségi sors azzal a kérdéssel, hogy jó esetben is cirka 100 iskoláskorúból jön ki egy cserkész.

Száz évvel ezelőtt sem volt ennek ellenkezője a helyzet, de sokkal jobb volt az arány. A magyarázat pedig egyszerű. A cserkészlet egy óriási nagy feladat, ami azzal kezdődik, hogy gyermek és felnőtt kilép a komfortzónájából. Nem azt csinálja, amit játszi kedve diktál, hanem bizonyos törvényszerű keretek között éli az életét cserkészegyenruhában és természetesen anélkül is. A cserkész lét első kulcsszava, hogy „kötelességteljesítő”. Ki az a gyermek, akinek az a vágya, hogy teljesítse a kötelességét Isten, haza és embertárs iránt? Nem inkább egy kényelmes, meleg szobában egy kutyut szeretne nyomkodni? Közben zacskóból csipszet enni, cukros mérgeket inni, ételben válogatni, mintsem paprikáskrumplit főzni, sáros erdei utakat bejárni, nemzeti és egyházi

ünnepeken sorfalat állni, koszorúzni, karitatív tevékenységet folytatni?

Tudniillik ilyenekről van szó a cserkésztvörvényekben: szereti a természetet; ahol tud, segít; magával szemben szigorú, másokkal szemben gyöngéd etc. Ugye, hogy magas a lécz?! Akik vállalják, sokszor leverik gyermekként, felnőttként. De legtöbben nem is vállalják, mert nagyon nehéz úgy szolgálatot, kényelmetlenséget vállalni, hogy közben még élvezzük is azt. Pedig lehetett és lehetne ma is! Sok tudásról, sok élményről, sok barátságról, sok szép teljesítményről, sok hasznos tapasztalatról, sok életet gazdagító kapcsolatról mond le az, aki pusztá kényelemből elkerüli a cserkészetet, mert az templomba járással, tanulóssal, feladatokkal, kényelmetlenségekkel, elvárásokkal jár.

Persze ha itt is csak ünnepek lennének, azt még sokan kibírnák. Egyszer-kétszer fölvonulnának, megemlékeznének Lord Baden-Powellről vagy a híres cserkészeldőkről, de ugyanúgy, mint az evangéliumi élet, a cserkészélet is a hétköznapiakban zajlik. Egy gyermektől sem szép, ha letör egy zsenge ágat vagy csúzlival támad egy ártatlan madárra, vagy udvariatlan utcán és buszon felnőtt/idős emberekkel. De ha valaki cserkész, akkor százszorosán nem teheti ezeket. Persze, a cserkészek is bukácsoznak, de legalább erőlködnek, igyekeznek. Az is dicséretes, ha a felnőttek segítik ebben őket. Az állandó stressz súlyát azonban nem tehetjük rájuk csak azért, mert olyan életgyakorlatot vállalnak, amit társaik vagy sok felnőtt jó esetben megmosolyog, rosszabb esetben gúny tárgyává tesz.

Ezek után természetesen nagyon sajnáljuk, de megértjük, hogy a quasi modern magyar társadalomban a többség nagy ívben elkerüli a cserkészetet, meg mindazt a sok kényelmetlenséget, ami azzal jár. Szerintem ezzel a legtöbb gyermek és szülő rossz üzletet csinál. De nyilván a cserkész irántuk sem érezhet más, mint azt, hogy: ahol tud, segít.

Befejezésül még azt a globális igazságot ki kell mondani, hogy sok országban a cserkészlet jobban virágzik, mint nálunk. Sőt, világméretben a cserkészlet még mindig a legnagyobb, elsősorban ifjúsági, de krosszgenerációs szervezet. Ennek pedig egyszerűen az az oka, hogy – legalábbis Nyugat-Európában és Észak-Amerikában – a cserkészlet régen föladata eredeti küldetését: a kötelességgyakorlást, a spiritualitást, a nemzet és a nemzeti kultúra ápolását, és maradt egy nagy, liberális, sőt progresszív játék. Az a cserkészlet azonban már nem az, amiről BiPi álmodott, és aminek a mi hitünk szerint Jézus Krisztus az Ura.

Hát a demokráciával sem állunk jobban, persze megint az én szubjektív tapasztalatom és mérlegelésem szerint. Pedig önmeghatározásban ez a legnagyobb csoport hazánkban. Ki ne vallaná magát demokratának? Senki nem akar diktatúrát, és ha még valaki kacérkodik is a királysággal, nyilván a demokrácia keretein belül képzeli azt, miként az történik Svédországban, Dániában, Norvégiában, az Egyesült Királyságban, Belgiumban, Hollandiában és Spanyolországban.

Nyilván hosszan lehetne írni a demokrácia ismérveiről is, de a lényeg az, hogy a polgárok regionálisan vagy országosan törvényhozó testületeket hoznak létre, akik a régió vagy a nemzet nevében jó esetben úgy „uralkodnak”, hogy azzal az egész nemzet javát szolgálják.

Most szűkszavúan kezdjük az ünneppel, ami a választásban áll. Ez viszonylag egyszerű. Egyfajta előkészítéssel létrejönnek a jelöltlisták, akik közül a felnőtt polgárok többségi alapon kiválasztják azokat, akiket aztán megbíznak azzal, hogy az ő nevükben vezessék a települést, a régiót vagy az országot. Ezzel eddig semmi gond nincs. Viszont ebből kiderül a demokrácia gyenge pontja, nevezetesen, hogy a mennyiség dominál a minőség felett. Őt írástudatlan legyőz négy Nobel díjast. Ezt ki kell bírunk.

A demokráciával is a hétköznapiakban van a baj és ott derül ki, hogy milyen emberi méltóságot, bölcsességet és fegyelmet kíván annak a megvalósulása. Úgy tűnik, nem olyan könnyű az egyéni érdekről lemondani a közösség érdekében. Nagyon nehéz jó képpel és jó szándékkal, sőt jó szívvel tudomásul venni az alulmaradást. De van ennél nehezebb is. Ez az ún. pozitív diszkrimináció, amit a többségnek helyénvaló gyakorolni a (legyőzött) kisebbség javára. Nem könnyű családi és baráti közösségeknek békeségben elhordozni a politikai nézetkülönbségeket. Hány családi ebéd vagy baráti ültiparti keseredett bele abba, hogy a résztvevők bizalmukat nem ugyanoda helyezték. A demokráciának ezek a hétköznapi nehézségei mindig jelen vannak és mindenkire

érvényesek, akárki nyer és akárki veszít a 4-5 évente rendezett demokratikus ünnepnapon.

Eddigi személyes hangvételemet hadd fokozzam! Felnőtt korom 55 esztendejében számos politikai, társadalmi, egyházi döntéshozó testületben voltam választott tag vagy hivatalból vezető. Anélkül, hogy arányról beszélnék, egyszerűen csak azt mondom, hogy sok esetben kitapintható volt, sőt ordító, hogy egy-egy voks mögött mi volt az a személyes motiváció, amely fölülelmedett a közösségi érdeken.

Szóval a demokrácia nem könnyű műfaj. Időigényes, költséges és nem csak embert próbáló, hanem minőségi, nagyvonalú, igazságot szerető, jószándékú embert igényel. Akik a demokrácia farvizén szolgálják önös érdeküket, azok nem demokraták. Még akkor sem, ha a játékszabályokat betartják. Pláne, ha nem. Sok ilyen van, logótól teljesen függetlenül. Azt azért remélhetjük, hogy az igazán demokratikusan gondolkodók és érzők még mindig nem zsugorodnak olyan kisebbséggé, mint például az evangéliumi emberek vagy a cserkészek.

A hazafiságról pedig ki merem mondani – megint természetesen szubjektív tapasztalataim és mérlegelésem szerint –, hogy nem elkötelezett, áldozatkész hazafi mindenki, aki e hazában él vagy éppen ilyen-olyan okból határainkon túl, de magyarul beszél, ír és olvas. Persze lehet, hogy most valaki fölhorran és azt mondja, hogy: *hogy jössz abhoz, hogy minősíts, pláne a hazafiság tekintetében?! A válaszem először is az, hogy nem minősítek, de*

viszonylag hosszú életemben sokat beszélgettem sokakkal erről a kérdésről és ennek a kérdésnek a mértén. Tehát most sem gondolok senkire személy szerint, ahogy a fentiek során sem tettem. Ugyanakkor összeállt bennem egy kép. E kép mögött pedig természetesen hús-vér emberek voltak, vannak, de már csak a bennem kialakult képről beszélek. Tehát a mögöttes személyenkénti tapasztalatnak nincs jelentősége.

Annak viszont van jelentősége, hogy mit vagyok képes fölajánlani a hazámért?! Milyen áldozatot vagyok képes meghozni a hazámért, kezdve azzal, hogy tudom-e vigyázállásban élénekelni vagy legalább elmotyogni a Himnusz; befizetem-e a közterheimet; részt veszek-e a választáson és milyen szempontok szerint hozom meg az egyébként jogos, önálló döntésemet; hogy az ötéves gyermekemnek vagy unokámnak adok-e egy zászlót a kezébe március 15-én, hogy szúrja le Petőfinek vagy Kossuthnak a szobránál; hogy mire tízéves lesz a gyeregem, fog-e tanulni tőlem hús népdalt és tíz hazafias verset, és sorolhatnám ezeket a nagyon hétköznapi dolgokat. A latinok még azt mondták: Dulce et decorum est pro patria mori, azaz Édes és ékes dolog a hazáért meghalni. Ezt még sokan vallották száz esztendővel ezelőtt. Magamból is kiindulva mondom, hogy a termonukleáris korban és a drónok világában a hazaszeretet igazán úgy élhető meg, ha a hazáért élni akarunk és nem meghalni. John F. Kennedy beiktatási beszédében 1961-ben egyebek mellett az mondta, hogy „*Ne azt kérdezd, mit tehet érted a*

haza, hanem azt, hogy te mit tehetsz a hazáért.” Csak úgy halkán kérdezem: Hány ember gyötrődik ezekben a napokban ezzel a kérdéssel?! Hányan kelnek azzal a kérdéssel, hogy ma mit tehetek a hazámért?! És hányan fekszenek azzal a kérdéssel, hogy ma mit tettem a hazámért?!

Higgye el a kedves olvasó, hogy boldog lennék, ha azt mondhatnám, hogy mindenki a 9 és fél millióból, aki nem gyermek vagy ápolásra szoruló aggastyán, az Kennedy kérdésével, illetve arra való válaszadás kényszerével él. Szóval a hazafiság sem egyenlő az állampolgársággal. Viszont az a reményem úgy gondolom, meglehet, hogy e két kategória között még annál is kisebb a különbség, mint a demokrácia esetében volt.

Még egyéb közösségeket, mentalitásokat, értékrendeket is föl sorolhattam volna, mindazonáltal ez a négy csoport kéredzkedett a szívemből a homlokterembe. Bizonyára azért, mert egész életemben ez a négy terület izgatott túl a hétköznapi feladataimon, kínjaimon és örömeimen. Már csak az a vágyam, hogy olyan tárgyilagos lélekkel és nyitott gondolatokkal olvassák e sorokat, mint ahogy azt írtam.

Ennél pedig már csak az a fontosabb, hogy az elsőként említett evangéliumi életre való nyitottságot mindannyiunkban tovább gazdagítsa a nagypéntek és húsvét csodája, valamint az, hogy az utolsóként említett hazafiság higgadtan mérlegelő, indulat- és hangulatmentes bölcsességre vezessen bennünket a demokrácia legközelebbi nagy ünnepén.

Dr. Bóna Zoltán

VELEM TÖRTÉNT ÖRÖMTELJES MEGSZÉGYENÜLÉS

Egy Kis-Duna menti település társadalmi eseményére érkeztem néhány perces késéssel. Az ünnepi szónok nálam is többször késett, még nem volt ott, de a terem már jól megtelt. Természetesen ülőhelyről szó sem lehetett és jócskán álldogáltak már szinte minden generációból. A bejáratnál találok egy ismerős fiatalemberrel, akinek csak majdhogynem viccből odaböktem: *Nem tudnál egy ülőhelyet szerezni? Ő viszont komolyan ezt a választ adta: Még magamnak sem tudok!*

Bevallom, hogy ezt egy kicsit hetykének, sőt tiszteletlennek éreztem és a következőképpen nem hagytam szó nélkül: *Attól még, hogy magadnak nincs helyed, egy hetvenéves, stroke-os öregembernek megpróbálhatnál helyet szerezni!* És most jön a megszégyenülésem. Nem megsértődött, nem legyintett, nem visszaszólt, hanem rám mosolygott és elszal-

adt. Aztán egy székkal a kezében intett nekem, hogy menjek utána. Az első sor szélére, az egyik kamera árnyékába még befért a szék. Ráültem, miközben természetesen sok ismerős köszöntött az állók közül, meg az első/második sorban ülők közül is. Nem győzöm hangsúlyozni, hogy legalább öt dolognak örültem, miközben lesütött szemmel, utolsó előttiként érkeve az első sorban ültem.

- Öröm volt a szívemben, mert a fiatalember nagyon jól vizsgázott humorérzékből, bátorságból, talpraesettségből, karakán-ságból és talán még szeretetből is azáltal, hogy megszánta a kicsit pikírt öreget.

- Örültem annak, hogy én meg – igaz egy kicsit provokáltan – ráéreztem arra, hogy ezt a fiatal barátomat még így is meg tudom szólítani és jótetre serkenteni.

- Örültem, hogy állóktól és ülőktől mosolygó tekinteteket kaptam.

Olyan ismerősöktől, akiket beazonosítottam és olyanoktól, akiket nem tudtam azonosítani.

- Örültem, mert a mögöttem lévő idős asszony – 90 körül – nem rám horkantott, hogy elveszem előle a napot, hanem örömét fejezte ki, hogy végre nincs a kamerák premier pláncjában.

- És persze örültem annak, hogy nem a tömeg között rogyadozva vagy a folyosón ülve, de a bent történeteket se nem jól látva, se nem jól hallva, hanem a legjobb helyről, kényelmesen figyelhettem az eseményeket.

És a tanulság az, hogy nincs olyan kellemetlenkedő induló, őszinte szóváltás, amelyből ne jönne ki valami jó, ha a beszélgetők olykor kemény szavain is átüt a szeretet és a barátságosság. Ez egy rendkívüli esemény volt, de megtörténhet bármelyikünkkel a rendes hétköznapi életünk során is.

BZ

A MANGALICA JÓTÉKONYSÁG FOLYTATÓDIK!

- Mangalica füstölt szalonna: 5.000 Ft/kg
- Mangalica sózott szalonna: 4.000 Ft/kg
- Mangalica zsír: 3.000 Ft/kg
- Mangalica hártya, lehartyázva, ledarálva, 60 dkg-os adagokban, süteménynek: 1.000 Ft/adag

Mindez friss vágásból: március 14.

Köszönjük a korábbi vásárlásokat és áldott Feltámadást kívánunk!

SDG Közösség

Érd.: 06/20 311-1877 és 06/20 914-3893

ALKOTMÁNYOSSÁG A VÁLASZTÁSOK ÉS KÖZÜGYEK, KÖZSZEREPLŐK TEKINTETÉBEN

Magyarország történetének első írott alkotmánya 1949-ben került kihirdetésre, mely az 1949. évi XX. törvény, a Magyar Népköztársaság Alkotmánya volt. Jelen törvény az ún. sztálini alkotmány, mely módosításokkal egészen 2011. december 31-ig hatályban volt. A sztálini alkotmány szakított minden addig elért érdemmel, mely az alkotmányfejlődés során keletkezett, így szembefordult a polgári demokrácia alapelveivel, a jogállamisággal és mindazzal, ami a kontinentális Európában a jogi fejlődés vívmányának tekintendő. Mindemellett hatályban maradt az 1946. évi X. törvénycikk, mely „Az emberi alapjogok hatályos védelméről” elnevezést viselte és elviekben büntetni kellett volna azon közhivatalnokokat, akik hivatali eljárásuk alatt megsértik a természetes és elidegeníthetetlen emberi jogokat, így például a gondolat és vélemény szabadságát. Azonban nincs adat arra vonatkozóan, hogy bárkit is megbüntettek volna ezen törvény hatálya alapján.

A szólás- és sajtószabadság „a dolgozók érdekeinek megfelelően” került kialakításra. A véleménynyilvánítás szabadsága korlátozott volt. Az első törvényi szintű szabályozás is csak 1986-ban készült el a sajtóval kapcsolatban. A hírek súlyának meghatározása során is az volt a fő szempont, hogy azoknak mekkora propaganda értékük van. Minden médium az állam irányítása alatt állt, így tudták tematizálni a

közbeszédet. Az 1989-es rendszerváltást követően Magyarország volt az egyetlen, amely sors társaitól – szovjet blokk tagjai – eltérően nem fogadott el új alkotmányt a demokratizálódást követően. Létrejött az ún. Nemzeti Kerekasztal a demokratikus átmenet megvalósítása érdekében, ám ez csupán egy politikai diskurzus volt. – A kerekasztal egyfajta átmenetként, közvetítőként működött a régi és az új politikai garnitúra között. – Hangsúlyozom emellett, hogy a tárgyalásaik alapján sikeresen átvitték az 1989. évi XXXI. törvényt, mellyel döntés született az 1949. évi Alkotmány módosításáról.

Ezen időszakra tehető az Alkotmánybíróság működésének megkezdődése is. Hazánkban az új alkotmányt mindössze közel 22 évvel később, 2011. április 25. napján fogadta el az országgyűlés, mely hatályos – tehát alkalmazható – 2012. január 1. napjától volt. Hazánkban a választások alapvető szabályait az Alaptörvény taglalja, melyet a XXIII. cikkben szabályoz. Az Alaptörvény kimondja, hogy minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van részt venni a választásokon, értve ezt az európai parlamenti, a helyi önkormányzati képviselők, illetve az országgyűlési választások kapcsán is. Emellett rendelkezik számos más egyéb szabályról, illetve cenzusról. Ezen törvény rendelkezik a többi között a választás kitűzésének napjáról, annak módjáról, a választás

menetéről, illetve egyéb kérdésekről is. A magyar parlament egykamarás rendszerben működik – tehát nincs például képviselőház és kongresszus –, méghozzá parlamentáris kormányformában. A választások során csak az országgyűlési képviselők kerülnek közvetlenül megválasztásra. Az egyéni kerületek az ún. többségi elven működnek, a területi, valamint országos listák viszont az arányos választási rendszer alapján – ezért vegyes választási rendszer.

A magyar parlament jelenleg 199 fős. Az országgyűlési választások során csak az egyéni és országos listára lehet szavazni, utóbbin a mandátumok elosztása a számos országban használt d'Hondt számolási módszer szerint történik az 5%-os küszöb mellett. (Ez utóbbi tulajdonképpen annyit jelent, hogy ahhoz, hogy egy párt országos listán a parlamentbe bejusson, ahhoz az összes szavazat minimum 5%-át meg kell szereznie.)

Továbbá a választásokkal szoros összefüggésben fontos és népszerű kérdés mostanság, hogy mi is a közügy. A közügy a társadalom egészét vagy egy részét érintő kérdéseket öleli fel. Ennek köre azonban fokozatosan egyre inkább szélesedik. A politika jelentős szerepet játszik a közügyek alakításában, hisz közügyeket is lát el, valamint a szabályokat alakítják. Olyan szegmensekért felelősek az államok mindenkori vezetői, mint az oktatás, az egészségügy, az

energetika, melyek mind közügyek. Ugyanakkor a közügyek körébe tartozik például a gyógyszeripar szabályozása, a gazdaság működésének felügyelete, valamint számos további, az állampolgárok életét közvetlenül befolyásoló társadalmi és gazdasági kérdés. A véleménynyilvánítás szabadságának – így annak közügyi vonatkozása – védelme Magyarországon kiemelt alkotmányos jelentőséggel bír. Az Alaptörvény IX. cikke. deklarálja a véleménynyilvánítás szabadságát: „(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.” Egyes megnyilvánulások fokozott jogi védelmet élveznek, míg bizonyos megnyilvánulások – ahogy a gyűlöletbeszéd is – már büntetőjogi kategóriát képeznek. A közügyek vitatása folyamán figyelemmel kell lenni arra, hogy az mennyiben járult hozzá a közéleti kérdések tisztázásához.

Az elmúlt évtizedben jelentősen nőtt a közösségi média befolyása a politikai és közügyi diskurzusok terén, talán annak egyik fő színterévé is vált. Az online platformok megjelenése teljesen új alapokra helyezte a nyilvánosság szerkezetét, hiszen a véleménynyilvánítás szabadsága a nagy nyilvánosság könnyebb elérésével átdimenzionálódni látszik, hiszen gondolatait bárki mindössze pár kattintással a nyilvánosság tudtára adhatja. További hozománya ennek, hogy így sokkal könnyebb áttekinteni a különböző álláspontokat, a közbeszéd aktusait a felhasználók akár maguk is alakíthatják. A rövid üzenetek is egyre nagyobb

teret hódítanak, a hosszabb érvelő szövegek egyre inkább visszaszorulnak – bár pont az utóbbi időben számuk ismét növekedésnek indult –, de egyben véleménynek tekinthetjük például a Facebook felületén adott gombos reakciókat is.

Értekezni szükséges a közéleti résztvevők személyéről is. A jóhírnév és becsület védelmének jelenlegi értelmezése a közéletben szerepet vállalókat olyanoknak tekinti, akiknek a tūrés kötelezettsége magasabb, de nem korlátlan. A közügyek szabad és nyilvános megtárgyalása bizonyos határokig elsőbbséget élvez a diskurzusban bírált személy személyiségi jogaival szemben. A közéleti szereplő a közérdeklődés tárgyává válik és emiatt szükségszerűen korlátozottabban élhet a személyiségi jogainak védelmével. A Polgári Törvénykönyv úgy kíván a szólásszabadság számára többletvédelmet nyújtani, hogy közben az emberi méltóságot sértő vélemények közzétételét is korlátozza. Ugyanakkor ebben a kontextusban feltételezhetjük, hogy az emberi méltóság védelme akadályozhatja meg a szólásszabadság gyakorlását, így szükségessé vált egy alkotmányos értelmezés, hisz megtörténik az emberi méltóság és a szólásszabadság összeütközése. Az Alkotmánybíróság egy ítéletében hangsúlyozta, hogy az értékítélet csak akkor érvényesül a jóhírnév és magánélet védelme kapcsán, ha a vélemény a magánéletet érinti. Az Alkotmánybíróság még számos fionghangolást végzett/végez a közszereplőkkel kapcsolatos jog-

gyakorlatán. A közügyek megvitatásával összefüggően a véleménynyilvánítás alkotmányos szabadsága és védelme nem elsősorban attól függ, hogy az érintett személynek mi a jogállása – pl. politikus –, hanem attól, hogy az adott kérdés valamely társadalmi vagy politikai vélemény formájában merül-e fel. Tehát a közszereplői státusz önmagában nem dönti el egy kijelentés alkotmányos megítélését. Inkább az, hogy ez a diskurzus tárgyát tekintve a közérdeklődésre számot tartó kérdés-e. Tehát a közszereplők közötti vita önmagában nem teszi erőteljesebbé a véleménynyilvánítás alkotmányos védelmét, a lényegi elem tehát a közügy. A közszereplői minőség meghatározása során nem kizárólag az érintett formális státusza az irányadó, hanem azt is vizsgálni kell, hogy önkéntes csatlakozása révén vált-e közügyek formálójává, így a közéleti témák rendszeres vagy időszakos szereplőjévé, amely mellett vizsgálendő az is, hogy az érintett tudatosan vagy éppen a véletlen folytán vált-e a közélet szereplőjévé. Ez utóbbinak köszönhetően, akik önkéntesen és visszatérően tematizálják a közéleti diskurzust, szintén magasabb tūrés kötelezettségük van a bírálatokkal és kritikákkal szemben.

Végezetül meg kell jegyezni, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának égisze alatt kiemelt védelmet kapott a közügyek kérdése, tehát az Alkotmánybíróság a személyi minőség helyett a közügyi minőségre helyezi a hangsúlyt.

Dr. Schöninger András

A Református Egyházközség és a Soli Deo Gloria Közösség esemény-naptára

Március 29.	10 óra 15 óra	Virágvasárnapi istentisztelet Civil ökumenikus családi délután	– Ref. templom – Művelődési Ház
Április 1.	18 óra	Nagyheti bűnbánati est	– Ref. templom
Április 2.	18 óra	Nagycsütörtöki agapés úrvacsora	– Ref. templom
Április 3.	10 óra	Nagypénteki ünnepi istentisztelet	– Ref. templom
Április 5.	05 óra	Hajnali feltámadási ökumenikus istentisztelet	– SDG Köz. Ház
Április 5-6.	10 óra	Húsvéti úrvacsorás istentisztelet	– Ref. templom
Május 3.	10 óra	Anyák napi istentisztelet	– Ref. templom
Május 14.	18 óra	Mennybemenetel ünnepe, konfirmáció vizsga	– Ref. templom
Május 24.	10 óra	Pünkösdi úrvacsorás istentisztelet	– Ref. templom
Május 25.	09 óra 10 óra 11.30 12.30	Cserkész fogadalomtétel Pünkösdi úrvacsorás istentisztelet Pünkösdi orgonakoncert Szeretetvendégség	– SDG Köz. Ház – SDG Köz. Ház – SDG Köz. Ház – SDG Köz. Ház
Június 21.	10 óra	Tanévzáró istentisztelet	– Ref. templom
Június 22-26.		Református hittanos gyermektábor	– SDG Köz. Ház
Július 6-10.		SDG/cserkész ökumenikus napközis alkotótábor	– SDG Köz. Ház
Augusztus 20.	10 óra	Újkenyéri, hálaadó istentisztelet	– Ref. templom
Augusztus 30.	10 óra	Tanévnyitó istentisztelet	– Ref. templom
Szeptember 6.		Nyitott ház, testvéri találkozó a lacházi Duna parton, templomlátogatás Szigetsépen, vagy Szigetszentmártonban.	

A Református Templomban minden vasárnap 10 órakor istentiszteletet tartunk,
s azzal egy időben gyermek-istentiszteletet is.

A Soli Deo Gloria Közösségi Házban minden csütörtökön 7:30-kor 20 perces hétközi áhítatot tartunk.

A fenti istentiszteletekre, rendezvényekre, programokra minden érdeklődőt nagy szeretettel várunk!

További információ a 06/30 287-0283-as telefonszámon,

vagy a drcsobolyoeszter@gmail.com e-mail címen

és a www.dunavarsanyireformatusok.hu oldalon kapható.

A Soli Deo Gloria Közösségi Ház kolumbáriumára iránt érdeklődni
a 06/20 914-3893-as valamint a 06/30 637-8170-es számon lehet.

IMPRESSZUM

SOLI DEO GLORIA – evangéliumi, közéleti folyóirat. Ingyenes, időszaki kiadvány

Kiadó: SDG Közösség • Főszerkesztő: Dr. Szilvay Balázs

Szerkesztőbizottság: Dr. Bóna Balázs, Dr. Csizmadia Zoltán, Csobolyó Katalin, Nt. Korsós Tamás, Veres Enikő

Készült: az Ex-Kop Nyomdaipari Bt. gondozásában

Példányszám: 400

Cikkek leadása: folyamatosan, a szilvay.balazs@freemail.hu e-mail címen

Honlap: www.dunavarsanyireformatusok.hu • Facebook: Dunavarsányi Reformátusok